

INGURUMEN KONTUAK. INGURUMEN ZERGEN KONTUAK. AURRERAPENA. 2023

Euskal AEko ingurumen zergak 1.398 milioi eurokoak izan ziren 2023an, aurreko urtean baino % 11,4 gehiago

2023an ingurumen zergak Euskal AEko zerga guztien % 7 izan ziren

Eustatek landutako Ingurumen Zergen Kontuaren arabera, Euskal AEko ingurumen zergen zenbatekoa 1.398 milioi eurokoa izan zen 2023an, aurreko urtean baino 143 milioi gehiago (+%11,4), hau da, BPGren % 1,5.

Kontu hori Ingurumen Kontuen Sistemaren parte da, eta Eurostaten metodologiari jarraituz lantzen da. Bere esparrua honako zerga hauek osatzen dute: zerga-oinarritzat dutenak ingurumeneari eragin negatiboa, egiaztatua eta espezifikoa duen materialen baten unitate fisikoa (edo antzekoa), SEC2010-Kontuen Europako Sistemari zerga gisa identifikatua.

2023an ingurumen zergak Euskal AEko zerga guztien % 7 izan ziren, 2022an baino lau hamarren gehiago.

Ingurumen zergak, ingurumenaren arloko irizpidearen arabera, hiru kategoriatan sailkatzen dira: Energiaren gaineko zergak, Garraioaren gaineko zergak eta Kutsaduraren eta Baliabideen gaineko zergak.

Euskal AEko ingurumen zergak, motaren eta ingurumen izaeraren arabera (milaka euro). 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023(a)	Urteko aldakuntza-tasa (%)			
						2020 / 2019	2021 / 2020	2022(p) / 2021	2023(a) / 2022(p)
INGURUMEN ZERGA GUZTIRA	1.387.462	1.170.753	1.388.771	1.255.353	1.398.090	-15,6	18,6	-9,6	11,4
ENERGIAREN GAINEKO ZERGA	1.211.335	1.005.469	1.220.078	1.078.976	1.185.763	-17,0	21,3	-11,6	9,9
GARRAIO-ZERGA	165.048	154.150	157.681	162.574	163.957	-6,6	2,3	3,1	0,9
KUTSADURA- ETA BALIABIDE-ZERGA	11.079	11.134	11.012	13.803	48.370	0,5	-1,1	25,3	250,4

(a)Aurrerapena

(p)Behinbehineko datuak

Data 2025eko Martxoaren 21a

Iturria: Eustat. Ingurumenaren kontuak. Ingurumen-zergen kontuak

Nabarmentzekoa da Kutsaduraren eta Baliabideen gainera zergek sortutako diru-sarreraren gorakada handia, batez ere, bi zerga berri sartu direlako

Ingurumen zergen izaerari dagokionez, **energiaren gainera zergek** izan zuten zenbatekorik handiena 2023an 1.186 milioirekin; ingurumen zerga guztien % 84,8 izan ziren, 2022arekin alderatuta % 9,9 igo ondoren. Hori Hidrokarburoen gainera zerga bereziaren bilakaeraren ondorio zuzena da: 964 milioi euro, energiaren gainera zergen % 81,3 eta % 7,2ko igoera, hau da, 2022an baino 65 milioi gehiago.

Multzo horretan, Hidrokarburoen gainera zerga bereziaren atzetik, Berotegi-efektuko gasak isurtzeko eskubideak datoz. Horiek hazkunde nabarmena izan dute azken bi urteetan: % 57koa 2022an eta % 22koa 2023an, 171 milioira iritsita, 2022an baino 31 milioi gehiago.

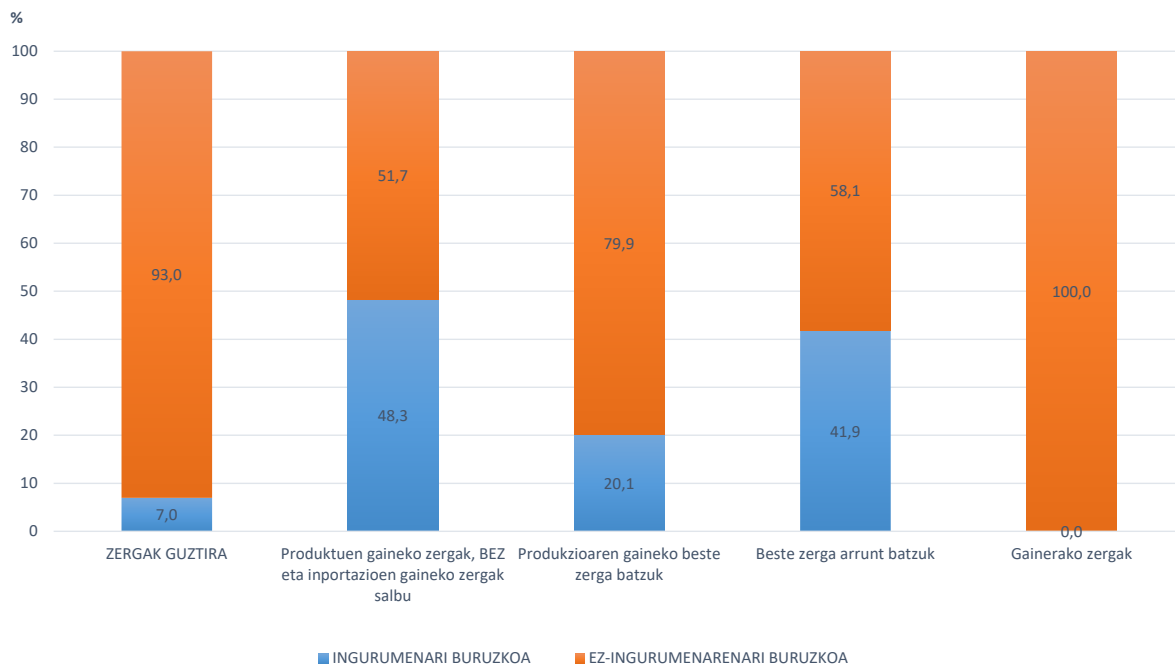
Aurrezpenaren eta Efizientzia Energetikorako Planaren errekarguak eta CORES baliabideak portaera positibo xumeagoak izan zituzten. Lehenengoak 24 milioi euroko tasa izan zuen, 2022. urtearekin alderatuta (% 105,4), eta bigarrenak % 14,3 egin zuen gora (16 milioi).

Multzo berean, Energia elektrikoaren ekoizpenaren balioaren gainera zergaren eta Elektrizitatearen gainera zerga bereziaren arteko batura 9 milioira iritsi zen, aurreko urtean baino 5 milioi gutxiago; hau da, 2022arekin alderatuta % 37,2ko jaitsiera izan zuen. Jaitsiera horren jatorria elektrizitatearen txikizkako merkatuetan prezio-igoeraren eragina arintzeko aplikatu ziren premiazko neurrien multzoa izan zen.

Bigarrenik, **garraioaren gainera zergek** 164 milioi euroko ekarpena egin zuten 2023an, aurreko urtean baino % 0,9 gehiago, ingurumen zerga guztien % 11,7 izanik. Kategoria horretan, Trakzio mekanikoko ibilgailuen gainera zerga nabarmentzen da: 2023an 137 milioi euro, zerga-multzo horretako % 83,4.

Azkenik, kutsaduraren eta baliabideen gainera zergek ingurumen zerga guztien % 3,5eko ekarpena egin zuten: 48 milioi euro, 2022an baino 35 milioi gehiago. Multzo horretako igoera handia, kutsaduraren gainera zergen atalean, batez ere, hondakinen prebentzioa, berrerabiltzeko prestaketa eta birziklatzea sustatzeko helburua duten itundutako bi zerga berri sartzearen ondorio izan zen. Batetik, *Berrerabili ezin diren plastikozko ontzien* gainera zerga da eta, bestetik, *Hondakinak zabortegean uztearen* gainera zerga; lehenengoak 26 milioi izan zituen, eta bigarrenak, 11 milioi.

Zergen banaketa Euskal AEn (%). 2023 (a)

Iturria: Eustat. Ingurumenaren kontuak. Ingurumen zergen kontua

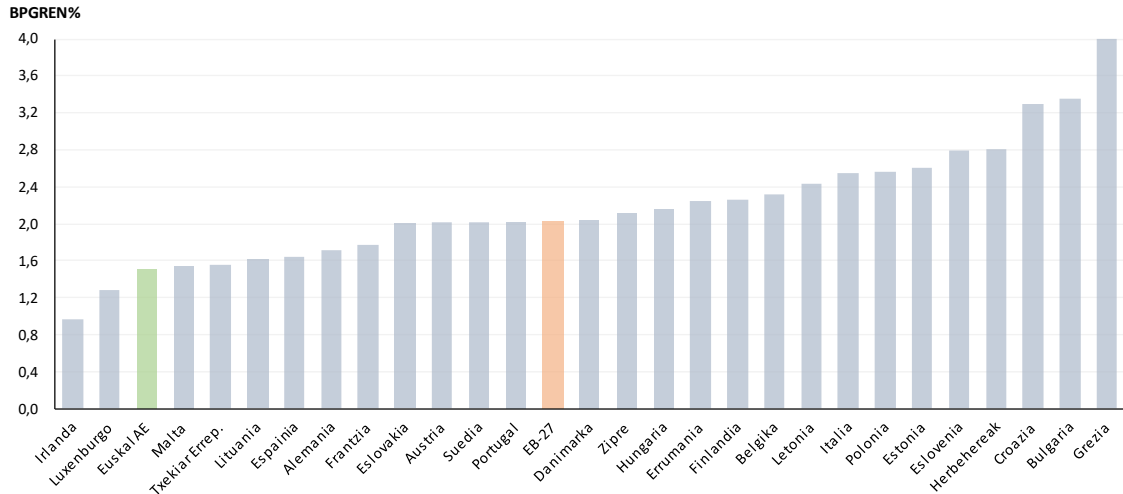
Zerga motaren araberako sailkapenari dagokionez, BEZik gabeko produktuen gaineko zergak eta Inportazioen gaineko zergak dira ingurumen-zergen ehuneko handiena biltzen dutenak, 2023an % 48,3; 2022an baino 3,1 puntu gehiago (1.075 milioi izan zen) eta ingurumen zerga guztien % 76,9 izanik.

Bestalde, ingurumena xede duten Bestelako zerga arrunt batzuk % 41,9 izan ziren, 2022an baino 1,1 puntu gutxiago, eta 137 milioi eurora iritsi ziren.

Azkenik, Ekoizpenaren gaineko beste zerga batzuetan, % 20,1 ingurumen zergei zegozkien, 2022an baino 2,2 puntu gehiago, guztira 186 milioi euro eta 2022arekin alderatuta igoera % 28,7koa izan zen.

Ingurumenaren arloko presio fiskalaren Europako analisi konparatiboa

2023an fiskalitate berdea, BPGaren gaineko ingurumen zergen bidez bildutako diruaren ehuneko gisa neurtuta, % 1,5ekoa izan zen Euskal AEn, Danimarkaren (% 2,1), Frantziaren (% 1,8) eta Alemaniaren (% 1,7) azpitik; baina Irlandaren (% 1,0) eta Luxenburgoren (% 1,3) gainetik. 27-EBko batez bestekoa % 2,0koa izan zen eta Espainiakoa % 1,6koa. Taularen goiko muturrean, % 3tik gorako tasekin, Grezia, Bulgaria eta Kroazia daude.

Ingurumen-zergak, BPGren ehuneko gisa, herrialdeka. 2023

Iturria: Eurostat eta Eustat. Ingurumen kontuak. Ingurumen-zergen kontuak

Ingurumen zergen lurralde-azterketa

2023rako ingurumen zergen lurraldeen araberrako banaketak erakusten du Bizkaiak guztizkoaren % 57 metatu zuela, Gipuzkoak % 29,2 eta Arabak gainerako % 13,8.

Gainera, 2023an Euskal AEn ingurumen zergen igoera % 11,4koa izan bazen ere, 2022aren aldean Bizkaia nabarmentzen da batezbestekoaren gainetik % 13,5eko igoerarekin eta, ondoren, Gipuzkoa % 9,3 gehiagorekin eta Araba % 7,3ko igoerarekin.

Euskal AEko ingurumen zergak, lurralde historikoaren arabera (milaka euro). 2019-2023

	2019	2020	2021	2022(p)	2023(a)	Urteko aldakuntza-tasa (%)			
						2020 /2019	2021 /2020	2022 (p) /2021	2023(a) /2022(p)
EUSKAL AE	1.387.462	1.170.753	1.388.771	1.255.353	1.398.090	-15,6	18,6	-9,6	11,4
ARABA/ALAVA	218.228	175.729	216.575	180.295	193.459	-19,5	23,2	-16,8	7,3
BIZKAIA	718.442	614.017	720.087	701.699	796.555	-14,5	17,3	-2,6	13,5
GIPUZKOA	450.792	381.007	452.109	373.359	408.076	-15,5	18,7	-17,4	9,3

(a)Aurrerapena

(p)behinbehineko datuak

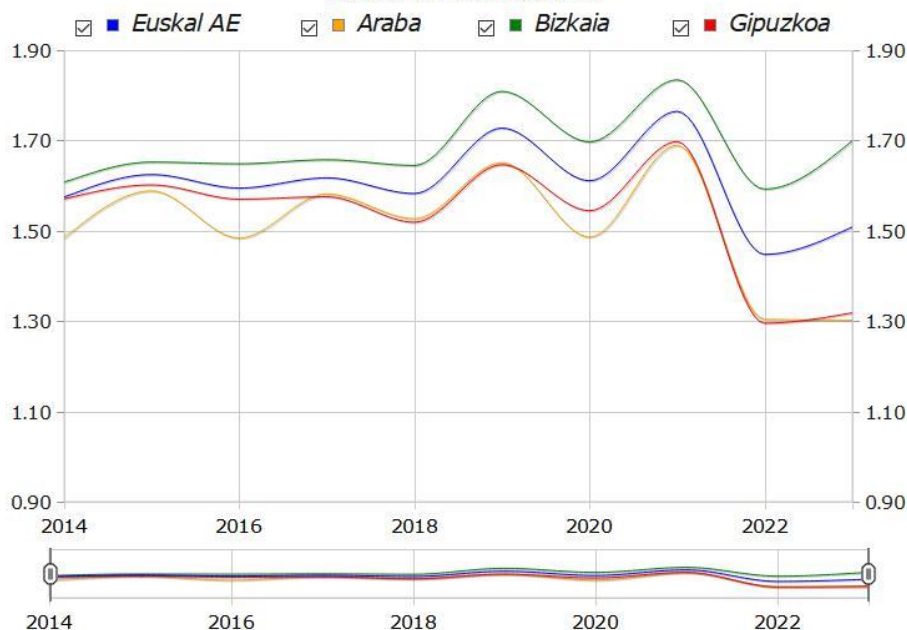
Data 2025eko Martxoaren 21a

Iturria: Eustat. Ingurumenaren kontuak. Ingurumen-zergen kontuak

BPGaren araberrako ingurumen zergei dagokienez, Bizkaian % 1,7 izan ziren 2023an; Gipuzkoan eta Araban, berriz, pisu txikiagoa eta antzekoa izan zuten, % 1,3 ingurukoa.

Euskal AEn ingurumen zergak lurraldeka

BPGaren ehunekoan

Iturria: Eustat. Ingurumen kontuak. Ingurumen zergen kontua

Oharra:

Gaur argitaratutako datuek datu horien eguneratzea jasotzen dute, Eurostatek ezarritako ezohiko berrikuspenen Europako politikari jarraituz. Politika horrek kontu nazionalak egiteko erabilitako estatistika-iturriak eta zenbatespen-metodoak aldizka berrikustea eta eguneratzea dakar, bost urtean behin hobekuntza sistematikoak eta koordinatuak sartuz. Hori horrela, Europako herrialde guztiek beren kontabilitateak berrikusi zituzten 2024an.

Administrazio Publikoen 2022ko Kontuak berrikusteko aldaketak aplikatu ziren, besteak beste, zergak eta dirulaguntzak kontabilizatzean, informazio-iturri berrien erabilgarritasunaren arabera. Berrikuspen horrek eragina izan du orain arte argitaratutako datuetan, aurreko urteetako datu-seriea berraztertu baita.

Informazio gehiago:

Eustat - Euskal Estatistika Erakundea/Instituto Vasco de Estadística

Donostia kalea 1, 01010 Vitoria-Gasteiz

Prensa-zerbitzua: servicioprensa@eustat.eus Tel: 945 01 75 62